

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **M. G.**

skazanego z art. 310 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 września 2024 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 276/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt III K 379/22,
na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

W kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego M. G., niezależnie od podniesionych zarzutów rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego (w tym wadliwej kontroli instancyjnej), zawarty został również wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. W przekonaniu autora skargi nieodwracalny charakter skutków, jakie spowoduje natychmiastowe osadzenie skazanego w zakładzie karnym, przemawia za potrzebą wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia do czasu rozpoznania kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego M. G. nie jest zasadny.

Na wstępie przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Wstrzymanie wykonania orzeczenia ma niewątpliwie charakter wyjątkowy, wprowadza bowiem odstępstwo od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (*vide* art. 9 k.k.w.), a wobec tego nie podlega wykładni rozszerzającej, zaś samo wniesienie kasacji nie stanowi dostatecznej podstawy do zastosowania tej szczególnej instytucji. Łączy się to bowiem z faktem, że kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku, a więc orzeczenia objętego prawnym domniemaniem prawidłowości zawartych w nim rozstrzygnięć. Wprawdzie przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie formułuje przesłanek przemawiających za podjęciem takiej decyzji, jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego od dawna utrwalone jest stanowisko, że zastosowanie instytucji wstrzymania wykonania orzeczenia winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia, przed rozpoznaniem skargi kasacyjnej spowodowałoby dla osoby skazanej wyjątkowo dolegliwe skutki. Do owych szczególnych okoliczności należy zaliczyć rangę i charakter postawionych zarzutów kasacyjnych i ich widoczną już *prima facie* zasadność oraz w związku z tym wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia wniesionej skargi, gdyż w takiej sytuacji wykonanie orzeczenia przed rozpoznaniem kasacji, zwłaszcza w zakresie kary, spowodowałoby dla skazanego poważne i nieodwracalne następstwa (zob. postanowienia SN z 30 września 1997 r., II KKN 329/97, OSNPP 5/1998, poz. 12; z 25 marca 1998 r., II KKN 461/97, OSNPP 9/1998, poz. 14; z 6 czerwca 2000 r., II KKN 74/99, LEX nr 50206; z 18 listopada 2003 r., IV KK 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; z 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493; z 15 stycznia 2018 r., II KK 23/18, LEX nr 2449778; z 22 stycznia 2020 r., III KK 5/20, LEX nr 3176621).

Oceniając niniejszy wniosek przez pryzmat powyższych reguł, stwierdzić należy, że na obecnym, wstępnym etapie postępowania kasacyjnego, nie przesądzając oczywiście ostatecznego rozstrzygnięcia, nie zachodzą

wystarczające przesłanki do zastosowania wyjątkowej instytucji z art. 532 § 1 k.p.k. Jako podstawę swego wniosku obrońca wskazał na okoliczność, że natychmiastowe osadzenie skazanego w zakładzie karnym doprowadzi do pogorszenia się jego stanu zdrowia oraz sytuacji materialnej jego najbliższych, gdyż „od wielu lat skazany pomagał (i nadal pomaga) swojej małżonce w prowadzeniu działalności gospodarczej”. Powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia, w omawianym trybie, nie może być jednak sama dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania określonej kary, czy też stosowania środka karnego. Odwołanie się do tej okoliczności nie przyniosło oczekiwanego przez obrońcę rezultatu, skoro tego rodzaju przesłanki mogą być ewentualnie rozważane w płaszczyźnie zastosowania instytucji prawa karnego wykonawczego (odroczenia wykonania kary lub przerwy), co nie leży w gestii Sądu kasacyjnego.

Za wstrzymaniem wykonania orzeczenia nie przemawia też ogólnikowe odwołanie się przez obrońcę do słuszności zarzutów afirmowanych w złożonej skardze. W orzecznictwie od dawna utrwalone jest stanowisko, że to sam skarżący powinien odrębnie, w powiązaniu z formułowanymi w kasacji zarzutami przedstawić dodatkową argumentację i wykazać właśnie szczególnymi okolicznościami, wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia tych zarzutów, a tym samym i nieodwracalnych skutków wykonania już obecnie prawomocnie orzeczonej kary. Podobnie jak i przy innych zarzutach, tak i w odniesieniu do uchybienia sugerującego nieprawidłową kontrolę instancyjną wyroku (art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.), należy wskazać, że dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji (konkretnego zarzutu) musiałoby być nieomal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienia SN z 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21, LEX nr 3329386; z 15 maja 2024 r., I KK 125/24, LEX nr 3714385; z 28 czerwca 2024 r., I KK 163/24). Taka sytuacja w tej sprawie nie występuje, a wskazywana przez skarżącego możliwość zaistnienia rażących naruszeń prawa, wymaga przeprowadzenia pogłębionej analizy zarzutów na rozprawie kasacyjnej. Rzecz jasna takiej gruntownej oceny nie można dokonywać na przedpolu merytorycznego rozpoznania kasacji, w sytuacji, gdy omawiana skarga nie podnosi tego rodzaju

uchybień oraz argumentów, które w sposób wręcz oczywisty, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiałów sprawy, wskazywałyby na niebudzącą wątpliwości ich zasadność. Dostrzec należy, że w pisemnej odpowiedzi na tę skargę prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

W tym stanie rzeczy, nie przesądzając w żadnym stopniu przyszłego rozstrzygnięcia, które zapadnie po merytorycznym rozpoznaniu kasacji, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy przemawiające za zastosowaniem wyjątkowej instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Mając powyższe względy na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]